

Не грайтесь з вогнем, панове імперіалісти!

Весь радянський народ з гнівом і обуренням сприйняв вісті про нечуване, агресивне рішення президента Сполучених Штатів Америки розпочати морську блокаду республіки Куба. Це рішення не може не хвилювати кожного, кому дорогий мир, хто не хоче, щоб над землею розгорілась пожежа термоядерної війни. На заводах і фабриках нашої країни, в селах та учбових закладах проходять мітинги, на яких радянські люди висловлюють своє обурення агресивними діями американського уряду, ще раз висловлюють свою солідарність з героїчним народом братньої Куби. Всі вони приєднують свій голос до справедливої та мудрої заяви Радянського Уряду.

В середу, 24 жовтня, о 2 годині 30 хв. зібрались на мітинг студенти та викладачі історичного факультету, співробітники юридичного факультету, наукової та студентської бібліотек. Мітинг відкриває декан історичного факультету доцент С. М. Ковбасюк і надає слово доценту Меліхову.

— Весь народ, — говорить промовець, — охоплений гнівом з приводу нової провокації США. Агресивні дії Сполучених Штатів становлять реальну загрозу загальному миру. Ми прагнемо вирішити це суперечне питання мирним шляхом, але у випадку агресії всі ми готові дати відсіч агресорові.

З словами протесту проти агресивних намірів американських імперіалістів виступають студенти Ю. Варбанець та В. Замуленко, головний бібліотекар В. С. Фельдман.

Збори одностайно приймають рішення:

1. Засудити зухвалі дії уряду США;
2. Підтримати дії Радянського Уряду;
3. Посилити пильність, поліпшити свою роботу з метою дальшого зміцнення економічної та оборонної могутності нашої країни.

Мітинги пройшли також на всіх факультетах та в установах університету. Студенти та співробітники приєднують свої голоси до справедливої вимоги радянських людей, всього прогресивного людства:

«Руки геть від Куби, панове імперіалісти!».

ПЕРЕД ВІДЇЗДОМ

У вівторок хіміки-третьокурсники, що працювали у с. Полянецьке, мали від'їжджати додому, а в понеділок ввечері у великому сільському клубі відбувся прощальний вечір.

Відкрив вечір голова колгоспу. Він тепло попрощався з нами і повідомив про рішення правління колгоспу виголосити подяку групі хіміків за відмінну працю. Нікого не відзначали окремо: адже всі працювали сумлінно, ледарів не було.

Після урочистої частини відбувся концерт художньої самодіяльності студентської групи. Концерт тривав 2 години: студенти (Шестопалова, Козляніна та інші) багато попрацювали, готуючи його. На жаль, у наших співаків та танцюристів не було аккомпанементу, але бурхливі оплески були доказом успіху «артистів».

А наступного дня ми вирушили додому. Колгоспники тепло проводжали нас, бо студенти своєю сумлінною працею завоювали їх повагу.

І. О. ЯКОВЕНКО,
керівник групи.

Спочатку і потім

1 жовтня ми, студенти англійського відділу факультету іноземних мов, прибули до колгоспу ім. Котовського.

Дуже скоро ми ввійшли в колію звичайного трудового життя, звикли. Все рідше чулись подібні висловлювання: «Я так втомилася...», «У мене болять руки» і т. п.

Роботу ми виконували різну: очищали кукурудзу на колгоспному току, збирали в полі кукурудзу, яка залишалася після комбайна, навантажували автомашини. Норми були встановлені досить високі, і спочатку ми не завжди справлялися з завданням. А потім у нас з'явилися свої ударники-

рекордсмени: Скрипник, Курбатов, Концеус, Шаповалова. «Можемо виступати в цирку, — сміються вони. — Новий аттракціон — очищення 20 початків кукурудзи за 1 хвилину».

На прощання ми порадували колгоспників невеличким концертом.

Закінчилося нелегко, але весело і цікаве трудове життя. Всі ми повернулися до рідного університету. В колгоспі ми ще більше здружились, краще пізнали один одного.

Студенти III курсу
англійського відділу
факультету іноземних мов.

ЗА 20 ДНІВ

З 27 вересня по 17 жовтня група співробітників нашого університету працювала в колгоспі «Іскра», Арцизького району.

Під час роботи переважна більшість наших товаришів працювала сумлінно, являючи собою приклад в праці. Серед них М. І. Кириченко (наукова бібліотека), І. Крижанівська (геофак), К. Адобаш (біофак), В. Яєїнська (ботсад), О. Український (кафедра фізико-хімії) та багато інших. Вони багато зробили за ці дні.

Але, на жаль, були й такі товариші, які псували загальну картину: запізнавались на роботу, закінчували працювати передчасно і т. ін. Це тт. Орленко (експериментальні майстерні), Шапошников, Волянський (фізінститут) та деякі інші. Цим товаришам слід було б задуматись над зауваженнями всієї групи і зробити певні висновки.

В. ІВАНЕНКО,
керівник групи.

ЗА НАУКОВОЇ КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 230 (729)

П'ятниця, 26 жовтня 1962 р.

Ціна 2 коп.

Філологи під час обідньої перерви.

Фото К. Ляльчука.

ПРИСВЯЧЕНО ГЕРОЇЧНІЙ ОБОРОНІ

З 8 по 10 жовтня в Будинку офіцерів проходила конференція, присвячена героїчній обороні м. Одеси в 1941 році. Конференцію організував Одеський міськом КП України, міська Рада депутатів трудящих, Політичне управління Одеського військового округу та представники військових моряків.

З усіх куточків нашої країни з'їхалися на конференцію учасники оборони міста-героя. Серед присутніх був член Військової Ради у минулому, віце-адмірал запасу І. І. Азаров, член Військової Ради у минулому, генерал-майор запасу Г. Ф. Воронін, колишній командувач Приморською армією генерал-лейтенант запасу Ф. Г. Сафронов, генерал-полковник у відставці, Герой Радянського Союзу А. Ф. Хренов, колишній командуючий артилерією Одеського оборонного району, генерал-полковник у відставці М. К. Рижі, колишній член Військової Ради Чорноморського флоту, віце-адмірал у відставці М. М. Кулаков, колишній секретар міської парторганізації Н. П. Гуревич, Герой Радянського Союзу льотчик А. Г. Череватенко, колишній секретар Одеського обкому ЛКСМУ Н. Л. Оленович, колишній командир 25-ої чапаєвської дивізії, генерал-лейтенант запасу Г. К. Коломієць, колишній командир есминця, контр-адмірал запасу Г. П. Негода, колишній командир крейсера «Красный Кавказ», контр-адмірал запасу Гушин та багато інших колишніх командирів, комісарів частин, з'єднань, бойових кораблів, які брали участь в обороні нашого міста. Серед присутніх — воїни і медсестри, інженери і робітники, офіцери та солдати. Тут зібралися всі ті,

хто в суворі дні 1941 року громили ворогів і грудьми захищали Одесу.

Конференцію відкрив перший секретар Одеського міському КП України Ф. О. Стаміков. Він коротко зупиняється на значенні цієї героїчної оборони м. Одеси, гаряче вітає захисників міста. Учасники конференції вшановують вставанням пам'ять тих, хто віддав своє життя за свободу і незалежність нашої Батьківщини. Після цього з доповідями про героїчну оборону міста виступили віце-адмірал запасу Азаров та генерал-лейтенант запасу Сафронов, з доповідями про партійно-політичну роботу виступили генерал-майор запасу Воронін та віце-адмірал у відставці Кулаков. З цікавою доповіддю виступив Герой Радянського Союзу Хренов; генерал-полковник у відставці Рижі розповів про бойові дії артилерії в дні оборони. А Герой Радянського Союзу Череватенко — про подвиги сміливих льотчиків.

ФОРУМ УЧАСНИКІВ ОБОРОНИ ОДЕСИ

З великим інтересом була заслухана доповідь колишнього секретаря Одеського обкому комсомолу Н. Л. Оленович та багато інших цікавих і корисних доповідей. Багато хто із захисників Одеси виступив із спогадами про славні бойові діла солдатів, моряків, льотчиків, командирів та комісарів. Як доповідачі, так і ті, хто виступав із спогадами, розповідали про те, як славні захисники Одеси на протязі 73 днів захища-

ли кожний шматочок рідної землі. Сильний, озброєний з ніг до голови ворог не зламав опору солдатів, матросів і населення міста. Вони не лише оборонялися; а й не раз піднімалися в контратаки, завдаючи ворогові значних втрат. І лише після наказу Верховного Головнокомандування захисники залишили місто.

Учасників конференції вітали представники делегації міст-героїв: Києва, Волгограда, Севастополя, а також письменник Василь Кучер та член Комітету ветеранів війни тов. Лещенко. З заключним словом виступив секретар міському КПУ І. Т. Ліпа. Він коротко підвів підсумки роботи конференції, вказав на величезне значення цієї події в житті міста. І. Т. Ліпа поставив перед істориками завдання — дослідити і історично правдиво описати героїчну оборону міста Одеси.

Учасники героїчної оборони виступили на заводах, фабриках та в установах міста. Перед співробітниками Наукової та студентської бібліотек і студентами історичного факультету виступив Г. К. Коломієць. Він розповів кілька цікавих епізодів із бойового життя 25-ої чапаєвської дивізії, якою він командував в дні оборони Одеси.

П. БОНДАРЕНКО,
учасник конференції,
директор НБ ОДУ.

ДОРОЖИТИ ЧЕСТЮ СТУДЕНТА!

ВИСОКЕ СЛОВО „ЧЕСТЬ“

Слово «честь» має багато відтінків — за честь заводської марки бореться робітник, полум'яний заклик Надії Григорівни Заглади дорожити честю хлібороба схвилював серця не лише колгоспників. Громадянин своєї країни охороняє честь вітчизни, є поняття чоловічої та жіночої честі і т. п.

Що ж таке честь?

Звичайно під цим словом розуміють почуття високої людської гідності. Заслужена честь дає право на повагу до тебе. Чесною ми називаємо людину пряму, відверту, яка живе і виконує свої обов'язки в суспільстві, в колективі без приниження та запобігань. Моя честь — це моя поведінка в суспільстві, моє людське обличчя. Чесна людина ніколи не може бути підлою, дворушною і не дозволить ставитись до неї з неповагою, поблажливо, тобто честь завжди виражається і в самоповазі. Правда, іноді надмірна самоповага переходить у зарозумілість і пишність, в неповагу до інших — межу повинне підказати почуття міри, яке залежить від загальної культури людини, виховання та самовиховання.

Будь-яке суспільство не байдуже до цього слова. Невипадково в традиціях та звичаях — неписаних законах, які передаються із покоління в покоління і які стали, часто непомітно для нас, частками нашого побуту і нашої свідомості, — існує поняття про збереження особистої честі в різноманітних людських стосунках.

Отже, честь розуміють як бездоганне додержання людиною загальноновизнаних правил поведінки в суспільстві. Але, безперечно, в цих поняттях, правилах поведінки у вигляді вимог, які ставляться до людини, розкривається те особливе, характерне для соціального устрою даного суспільства, класу, специфічне для певного людського колективу.

Поняття честі революціонера завжди пов'язується з боротьбою, з наданням переваги смерті перед ганьбою і «життям на колінах». Всім нам полюбився вірш Є. Євтушенка «Три минути правди», в якому поет дуже вдало розкрив психологію честі простого кубинського хлопця, який обрав «три минути правди» замість довгого життя брехні.

Честь — високе людське поняття, яке багато до чого зобов'язує і багато вимагає від людини, від її поведінки.

Чи можемо ми ставити питання про особливу честь — честь радянського студента? На перший погляд, це питання зайве: почуття честі живе в переважній більшості студентської молоді. Однак говорити про нього треба, і говорити частіше.

В бесідах з багатьма викладачами стає зрозумілим — пригнічує почуття сорому за студента, який виплакує оцінку «3» замість «2», «4» замість «3». Так принижують свою людську гідність в дрібному. А чи вистойть така людина у великому? Адже справа не в оцінці, — ніякими балами не можна оцінити свідомого людського самоприниження. Багато завжди говориться про шпаргалки. Але завжди слід підкреслювати те самоприниження і неповагу до себе і до своїх можливостей, що демонструють власники таких допоміжних засобів.

Честь студента — це оцінка всього його багажа — і знань, і праці, і ставлення до інших, до суспільства, колективу, і його мети, і тієї боротьби, яку він веде за все це. Кому багато дано, з того багато і питають.

В дні великої всенародної боротьби не можна залишатися осторонь, не можна бути байдужим до всього. Необхідно це і ще раз продумати своє життя, виміряти його мірою високих людських ідеалів.

БУДЬТЕ СВІДКАМИ!

(Пригодницька історія)

І вони відходять. А я стою і думаю: отже, перші кроки зроблено. Знаю, що секретар — дівчина, руденька, худенька, з англійського чи французького відділу (а з якого все-таки?), III чи IV курсу, Погрібна чи Підгорна. Так, загадка нелегка.

Піду я краще в деканат.

...Секретаря в деканаті немає (скорочений робочий день). По списках груп перевірити не вдалося, — нема журналів. Помічаю групу студентів.

— Скажіть, ви не знаєте, на якому курсі вчиться секретар комсомольського бюро?

— Вибачте, я з вечірнього відділу, — відповідає одна.

— Комсорг факультету? — втручається в розмову інша. — Знаю... Він на третьому курсі, зараз в колгоспі.

— Чому він? — думаю я. — Мені ж сказали, що комсорг — дівчина.

Худенька, руденька... Можливо, вона має на увазі слово «секретар». Тоді все вірно. Поговорю з нею, може, розкаже щось цікаве про комсомольську роботу. Комсорг в колгоспі, інтерв'ю брати немає в кого. У членів бюро хіба? Але якщо навіть секретаря не знають...

— Погано у вас на факультеті. Вибори, довибори, перевибори. Ковальова, Насековський, Курбатов... Тепер ще хтось. Прізвища навіть не знаю.

Думаю, що вона назве. Але в її очах — здивування.

— Як, ще хтось? Курбатов Володя. Його мала на увазі. Він комсорг. Чи знову змінились?

Ох, дівчино, дівчино! Відстаєш ти від життя на факультеті. Так, знову. Знову змінились. Факультетські комсорги міняються тут з космічною швидкістю. Не встигаєш запам'ятовувати.

Дзвінок з лекції. Швидко вибігаю з деканату: повинна ж я врешті-решт розшукати секретаря. Лечу по сходах, заглядаючи в обличчя кожної світловолосої дівчини. Запитувати боюсь. Нарешті аудиторія. Людей багато. Мабуть, загальна лекція.

— Погрібна є в цій аудиторії? — запитую 2-х дівчат, які сидять за першим столом.

— У нас немає такої. Може, Підгорна.

— Так, так, Підгорна. (Треба ж якось вийти із скрутного становища). Вони показують мені на дівчину, яка сидить за третім столом.

Підходжу. Пильно вдивляюся в обличчя.

— Вам комсорга? — діловим тоном запитую вона. — Я комсорг.

Нарешті!.. Розшукала...

— Так ви все-таки комсорг факультету? — вірю і не вірю почуватому.

— Так. А чому «все-таки»?

В кількох словах передаю історію своїх шукань.

— То чому ж вас погано знають на факультеті? Мабуть, недавно

ЩО ТАКЕ „ЧЕСТЬ СТУДЕНТСЬКА“?

(Короткі інтерв'ю)

З. М. СЕРЕБРЕННИКОВА,
викладач:

— Честь студента? По-моєму, вона нічим не відрізняється від честі кожного радянського трудівника.

Б. І. НИЖЕГОРОДОВ,
викладач:

— Як кожна людина повинна бути громадянином, так і студент повинен у великому і малому дорожити честю свого вузу, великого і малого колективу в усіх видах учбової, громадської, спортивної роботи...

І. В. ГАНЕВИЧ,
зав. кафедрою історії КПРС:

— Честь треба оберігати. Це, по-моєму, досягається хорошим навчанням, успішним оволодінням своєю спеціальністю, вивченням і запровадженням у життя основ марксизму-ленізму. Все своє життя, в усьому бути зразком для підростаючого покоління. Оце, мабуть, і є честь і обов'язок радянського студента.

ЦЕ ТРАДИЦІЯ

Питання студентської честі складне і обширне.

По-перше, це традиція. Наше студентство завжди було носієм передових поглядів, воно завжди жваво цікавилось прогресивними думками і не лише в галузі вузько спеціальних питань. Воно ніколи не стояло осторонь бурхливої течії життя.

Радянське студентство завжди було і є прикладом для студентів світу. Його характеризують широкий світогляд, висока культура,

багаті й ґрунтовні знання з історії, літератури, мистецтва. Студенти завжди і у всьому задають тон. Вони організують цікаві дискусії, зустрічі, вечори. Вони — заспівувачі цікавих і важливих справ. Ми створюємо нові традиції. Висока ідейна підготовка і стійкість, культура поведінки і культура мови, пристрась і гаряча зацікавленість своїм предметом — це питання студентської честі.

В. АНТОНОВИЧ,
студент V курсу хіміфаку.

Змагаючись з політехніками

Другі жнива були в повному розпалі. На току кипить робота: гуркоче віялка, підходять і відходять автомашини. А там, де працюють студенти, на очах ростуть купи кукурудзяних початків.

Добре працювали студенти III курсу істфаку А. Дідиченко, І. Проценко, М. Котигора та інші. Нерозумно сказати, що погано працювали студенти Я. Янчук, В. Кіторга, але все-таки вони не завжди сумлінно ставились до праці.

По сусідству з нами — студен-

ти-політехніки. Наш курс викликав їх на змагання. Повні ентузіазми, молодечого запалу, який збудив у нас заклик Н. Г. Заглади, ми вирішили поборотися із студентами політехнічного інституту за честь студента і будь-що-будь перемогти у цьому змаганні.

— Добре працюють студенти, добросовісно, — так сказав про нашу роботу бригадир, і це була дуже радісна і приємна для нас оцінка.

О. СЕМЕРІН,
студент III курсу істфаку.

В повсякденному житті

Честь і гідність студента виявляються не лише в якихось особливих справах, а й у повсякденному житті. Звернемо увагу на звичайні, здавалося б, факти.

Хід і результат учбового процесу багато в чому залежить не лише від викладача, а й від студентів. Лекція може бути визначена як творчий процес, в якому беруть участь лектор і його аудиторія. Приємно і радісно читати уважним слухачам, які разом з лектором в думках вирішують поставлені ним проблеми. Прикладом такої уважної аудиторії цього учбового року я міг би назвати V курс філологічного факультету.

Але є чимало прикладів недбайливого ставлення студентів до своїх обов'язків. Від викладачів кафедри філософії, які працюють з V курсом факультету іноземних мов, мені доводилося чути, що багато хто із студентів цього курсу порушують елементарні правила поведінки студентів на лекціях та семінарських заняттях. Студентам даного курсу слід би обговорити вищезазначені факти, які ганьблять честь курсу. Адже ділові якості і виховні навички сьогоденного студента — визначають обличчя завтрашнього спеціаліста.

Доцент С. Я. КОГАН.

обрали? Ще й працювати не почали?

— Обрали ще в минулому навчальному році. Відносно ж роботи... Ї було дуже мало, та що гріха таїти, зовсім не було. Ви й самі подумайте... — почала пояснювати з образою в голосі.

Але її перебив дзвоник. Та й що розкажеш за 5 хвилин?

Я залишаю факультет. На душі неспокойно: що ж все-таки написати про комсомольську роботу на факультеті іноземних мов? Дай, думаю, напишу про мої пригоди,

про шукання секретаря. Це, мабуть, найкраще свідчення їхньої роботи. Але що скаже на це ректор? Завдання ж, власне кажучи, не виконане.

Ну, що ж, я закликаю вас у свідки, комсомольські вожаки інязу. Вас, Валентина Підгорна, вас, Майя Портна, вас, Катя Іванова, Таня Соколова, Люда Козлова! Хіба ж легко кореспондентіві на вашому факультеті?

А. ПЕРЕЙМЕР.

РОЗШУКАТИ секретаря комсомольського бюро на факультеті іноземних мов (вірніше, дізнатися, хто секретар) — ціла проблема.

В усякому разі, я витратила на це півгодини...

Для людини, яка рідко буває на факультеті іноземних мов, розібратися в лабіринті аудиторій, залів, різних лабораторій дуже важко. З досвіду попередніх вилазок на факультет я знала, що дивитися в розпис занять не варто: написана одна аудиторія, а студенти — зовсім в іншій. «Та й ні до чого це, — подумала я, — не вже на факультеті не знають вожака комсомольської організації?»

Свята простота! В цьому я дуже швидко переконалася... Із аудиторії повільно виходять студенти. Серйозні, заклопотані обличчя. Очевидно, дипломанти. Так і є. Впізнаю серед них Ю. Ковальову. Років два тому вона була факультетським комсоргом.

— Скажіть, будь ласка, — звертаюсь до неї, — де знайти секретаря комсомольського бюро?

На мене дивляться нерозумючими очима... Повторюю ще раз питання. Починають задувати:

— Це така руденька, худенька... — намагається пригадати одна із п'ятикурсниць.

— З англійського чи французького відділу, — додає інша.

— Погрібна, здається, її прізвище, чи Підгорна, — уточнює Ю. Ковальова, — чи то з III, чи то з IV курсу.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

СТОР. 2. 26 ЖОВТНЯ 1962 р.

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА

ДАВНІЙ ЗНАЙОМИЙ

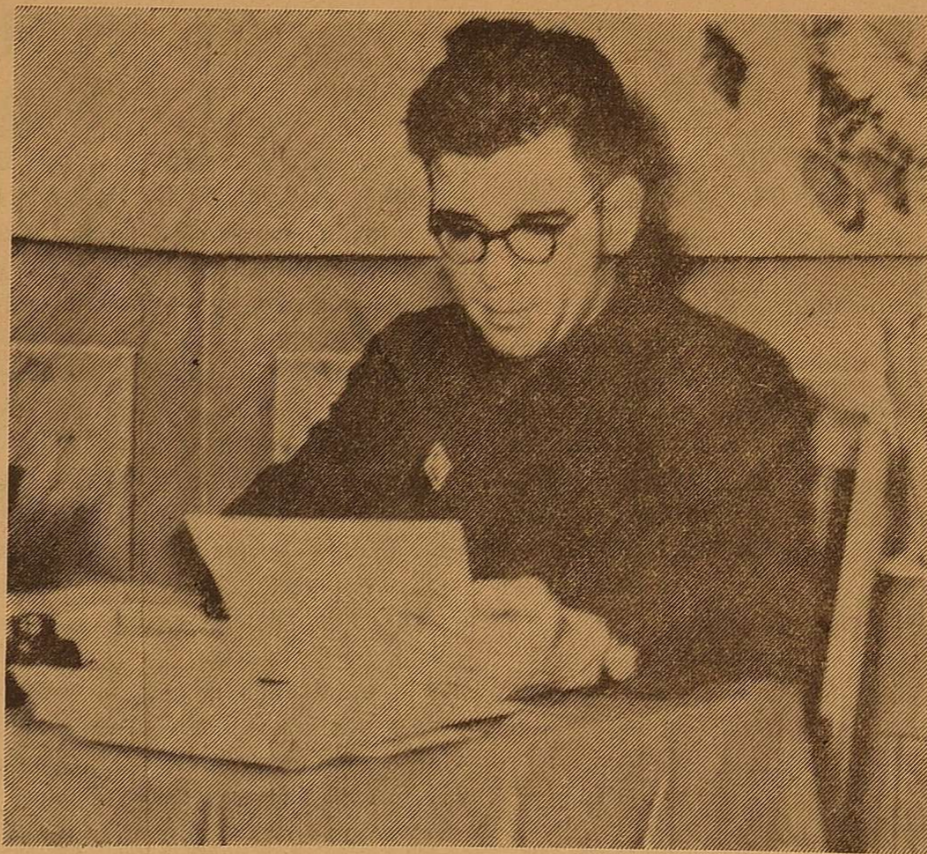
Навіть коли В. Мороз звертається до давнього болгарського фольклору (драматична поема «Земля і Слово»), то й тоді він не пориває з сучасністю, прагне бути на передньому краї життя, ганьбить байдужих, для яких тихе власне життя — над усе.

Вихід першої книжки підбавлював Мороза, і він уже підготував другу — «Ми — земля». Тема її — наші зелені і космічні будні. Від першої збірки «Говоріть, колоски, говоріть» вона відрізняється ширшою масштабністю думок, узагальнень. Але де б не витала поетова думка, вона завжди має під собою твердий земний ґрунт.

В другій збірці ще більше буде сонця, світла. Адже уже в першій поет знімається:

«Сонце
Обняло мене теплими, ніжними
Дівочими проміннями-руками,
Поцілувало прямо в серце...
І від того я, люди,
Такий сонячний-сонячний...».

В. СОФОРЧУК.

Старшокурсники дуже добре пам'ятають випускника філфаку Валентина Мороза. Пам'ятають і як автора віршів, які частенько з'являлися в нашій багатотиражці, і як активного літстудійця.

Пам'ятають старшокурсники і про те, що вправність Валентинова у віршуванні не завжди відзначалась довершеністю. За це йому справедливо дорікали на засіданнях літературної студії, в приватних суперечках.

І тепер, коли цієї осені видавництво «Радянський письменник» випустило в світ його збірку поезій «Говоріть, колоски, говоріть», приємно переконатися, що перо Морозове добренько загартувалось.

Поета хвилюють події і явища сьогодення. Він співає про героїку цілини, про завоювання космічного простору радянськими людьми, про мирну працю нашого народу, про свою неспокоїну молодість. Його кличе, як сам він признається, «нова, незвідана тема».

На могилі Жани Лябурб в Одесі

Мармуровий прапор надмогиляка
У руках робітників планети.
Нам іще лишилось небагато —
Двадцять кроків.
Двадцять кроків — і нагорі
станем,
Переціним все, що ми зробили.
І застромим мармуровий
прапор
На вершині.

Здіймаються гори і падають гори.
І трудно у морі, життєвому морі.
Бо хвиля, бо хвиля розправила крила,
Догнала, упала, і раптом накрила,
І раптом зімкнулася над головою,
Готова до бою, до впертого бою.
Важкою рукою людською розкраю
Ту хвилю од краю до другого краю.
Та хвиля гаряча — стихія юнача.
Я в ній захлинувшись не хочу тим паче.
Я знаю, я знаю, ту хвилю здолаю,

Розкраю, розмаю і міцно вгнуздаю.
О юності сило! О буйна, як хвиля,
Ти будеш творити! Так серце звеліло.
Так серце звеліло — підводить заводи,
Мартени щоденно у небо підводить.
І дихати, дихати, дихати вітром
На полі привітному і непривітному.
Без пози, без крику — роботу велику.
Бо сили у серця — не грами, а тонни!
І символом юні двадцятого віку
Ідуть ешелони, ідуть ешелони...

Я так боюся вас, редактори,
Що черкаєте знизу догори,
І згори униз всевладною,
тверезою
Рукою все небесне і земне.
Коли ви редагуєте поезію,
То зретадуйте зразу і мене.

Людське чоло, як виорана
нива.
По ній літа гуркочуть
тракторами,
І мисль за мислю, як на скибу
скиба,
Ляга родючим, мудрим
чорноземом.

Отут зродились всі мої діяння,
Якщо вони були в житті
у мене...
Бо ні, були... Інакше що б
лишило

Так вдумливо сліди тривоги?
Людське чоло, як виорана
нива.

По ній літа гуркочуть
тракторами,
І добре, коли ти кермо
тримаєш

Розумними руками хлібороба.
Тоді посіють люди в ту землю
Правдиві зерна, вирощені
в серці,

І урожай зберуть собі
на славу,
І на добро, і на життя багате.

Людське чоло, як виорана
нива,

По ній літа гуркочуть
тракторами,
І невисипущі очі хлібороба
На тебе дивляться. І ждуть
твоеї мислі...

Анатолію ЯН

В мені шумить гіллям сосновий бір,
Опівдні тане сніг, а ніччю — випадає...
Я роздумам своїм не маю мір,
А почуттям я перепон не маю,

Вони плывуть в життєсплетінні діл,
Як синій вітер у зеленій кроні,
Всього мене розкрають навпіл,
Тривожно кров'ю стукаючи в скроні.

А бір шумить... І крапає з гілля
Весна лютнева краплями на серце...
Нехай би краще, крикнувши здала,
Ввірвалась в мене біла заметелиця.

Вона, як я, в неспокої живім,
Вона бунтує весело, не тоскно.
...Сідайте ближче, я вам розповім,
Про що в мені шумлять тривожно сосни.

ПАМ'ЯТІ БАТЬКА

Знов перечиту слово за словом
Зжовклий папір, наче долю
свою:
«Ваш чоловік, командир наш,
під Львовом
Смертю хоробрих поліг
у бою...».

Де поховали — степи тільки
знають,
Квіти, які в головах зацвіли,
Вітер, який там на волі гуляє,
Роси холодні, що в травах
лягли.

Так би хотілось знайти
ту могилу,
Мовчки припасти до неї
грудьми
І, не здержавшись, — бо то
понад силу, —
Землю зросити рясними
сльзьми.

Тільки вже годі сьогодні
й шукати...
Та не сховаю скорботу в собі —
Де не зустріну могилу солдата,
Голову мовчки схилю у журбі.

Ясні надвечір'я — осіння вірада,
У перших морозах — стільки поезії!
Та й сонце, підхоплене вітром, падає,
Як жовте-жовте листя з берези.

А там, на обрії, спалюють сонце,
Горить багаття з ледь чутним сумом.
Палає захід безмовно, сонно,
Мов синій дим, напливає сутінь.

І пахне димом, осіннім димом,
Хвилюючим хмелем ріллі пухкої,
Якимсь невимовним і невидимим
Любові вистояним напоєм.

Красу надвечірню — на серце приємлю,
Тривожно і збуджено дихають груди...
Напевно, тому й закохалися в землю
Ми — люди. Сини її радісні — люди.

Рветься море, стогне море,
І кричить розпачно вітер,
Чорні хвилі, наче гори,
В берег б'ють несамовито.
Що ж ви думаєте — море
Тільки горде і бурхливе?
Є і в моря чорне горе,
Що зміняє дні щасливі.
В темні ночі невеселі,
Море важко так ридає.
Не ходіть тоді на скелі,
Не чекайте кінця-краю.
Вранці буде тихий шерех,
Буде ясно і прозоро.
А тепер не йдіть на берег,
Дайте виплакаться морю.

Сійся, родися,
Жито, пшенице,
Всяка пашниці

Скрізь по окопах,
Де йшли бої,
Де гинули люди —
Брати мої.

Зелено, густо,
Буйно роди,
Де вбитого батька
Щедрі сліди,

Тягнися до сонця
Вище, вище
Тугим колоссям
На кладовищах.

Сійся, родися
По всій планеті,
Руйнуй полігони,
Бомби, ракети.

Мрії збуваються,
Або забуваються,
Або над мріями насміхаються,
Або кладуться далекі далі
В альбом сімейний —
і то подалі,
Щоб не згадати, щоб не почути,
Як свіжим вітром
світанок дише.
Щоб тільки юність
не повернути,
Не розбудити сімейну тишу.

Хай людям воздасться
За працю сторицею,
Хай стане, хай стане
Земля паляницею.

Одспівали
люди на обжинки.
І, мов перші порухи зими,
Тихо-тихо падають сніжинки,
Змахуючи білими крильми.
Срібні струни хтось перебирає,
Музику люци неголосну
Про спокійну радість урожаю,
Про тривогу за нову весну.
І живе, немов зерно в землиці,
Рухається, мов саме життя,
У прекраснім лоні трудівниці
Перше, ненароджене дитя,
Перш, віковичні мрії жінки,
Долі хліборобської привіт...
Тихо-тихо падають сніжинки,
Чисті, світлі, наче білий світ.

Люлі, синочку маленький,
люлі...
Не бійся, мама про все забула
І гуркіт Братська, і гул
Донбасу —
То невелика данина часу.
Та й ти, синочку, факт
не останній:
Твої гарненькі чорненькі вії
Згодяться мамі для оправдання
Перед супутниками по мрії.
Так, мрії збуваються
або забуваються...
І добре, рідна, що нам з тобою
Щодень — до бою, щодень —
до бою.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
СТОР. 4. 26 ЖОВТНЯ 1962 р.

Редактор М. ПАВЛЮК.